

RADOŠINSKÉ NOVINY

DVOJMESAČNÍK ZO ŽIVOTA OBČANOV RADOŠINY A BZINIEC

Ročník XIV Číslo 1

Nepredajné február 2012

KRÍZA

Nie je ľahké žiť s predstavou, že o tri, potom o päť, potom o ... rokov sľubovaný blahobyt sa nie a nie dostaviť. Naopak, skôr ako sme doň vhupli, predbehla nás kríza. Starší si ju pamätajú aj s jej nešťastným koncom, mladší dostávajú strach, vraj hrozí až panika. Nechcem mudrovať čo robiť. Viem len, že život za tých šesťdesiat rokov, ktoré si pamätám, nikdy nešiel priamočiaro, skôr to bol kopcovitý terén s vrchmi a dolinami. A tak to bolo v mojom vlastnom živote, v rodine, v obci, v našom štáte i vo svete. Kto by si bol pred pár rokmi pomyslel, že nesmrteľne vyzerajúci socializmus padne? Kto by si bol pomyslel, že ten západný blahobyt je vlastne len blahobytom menšiny a väčšina zostane buď tak isto, alebo sa dokonca prepadne ešte nižšie? Že s novými autami, veľkými vilami, vysokými platmi príde aj toľko zla? Z toho vyplýva, že akonáhle ľudia v čomkoľvek bezhlavo chcú mať viac a viac, zabudnú na zadné dvierka a prejedia si budúcnosť. A život povie STOP.

Pred časom som odporúčala prečítať

si aspoň niekedy časopis bezdomovcov Nota Bene. A zase je to tento neuveriteľný časopis s prísľubom už na titulnej strane RECEPTY NA KRÍZU. A naozaj ich ponúka. Je až neuveriteľné ako zrozumiteľne, jednoducho a múdro. **Nepokorený génium** – Tomáš Baťa si v čase chystajúcej sa krízy povedal: „Do čerta s rozumom, ktorý mi radí obesiť sa!“ Zmenil výrobu a šiel ďalej. Ďalšie články nás upozorňujú, že je **Čas na skromnosť a Za dnešnú krízu môže pýcha**. Výrok novinára v ňom „Každá kríza je len krízou hodnôt, ekonomika je len povrchný jav“ veľmi dobre vystihol, o čo tu ide. Nóri, ktorí o sebe hovoria, že milujú dane, si **Našetrili na budúcnosť**. Čaká nás **Posun k jednoduchosti**, ako hovorí mimoriadne úspešný, ale čestný podnikateľ. On sa vraj pri kríze ide radiť do Indie, lebo tam vedia lepšie, ako prežiť tvrdé chvíle a tiež, že návrat nie je riešením, zvlášť ak zjádeme príďaleko. Málokto vie, že v New Yorku spôsobilo obrovskú krízu premnoženie používania koní (!) ako dopravného prostriedku (vraj na 17 ľudí pripadal

jeden kôň) a neúnosnú situáciu so zápachom a množstvom konského trusu nakoniec vyriešilo vynájdenie električiek.

Muzikanti v bruchu sa dnes dokonca občas aj odporúčajú. Úplne do toho zapadlo poznanie kameramana z dokumentu o primitívnom kmeni v Afrike, že my jeme, keď máme chuť a oni, keď majú hlad. A kto by chcel ísť celkom ku koreňom všetkých kríz, pre toho je tu **Odvaha a strach**.

Možno sa zdá, že my sme predsa jednoduchí ľudia na dedine, načo sú nám takéto články, toto sú Radošinské noviny. Môže byť niekto jednoduchším človekom ako bezdomovec? Oni žijú z nášho pohľadu v trvalej kríze. Komu nestačí nadávanie na krízu a tých (aj tak nevieme ktorých), čo ju spôsobili, sa zastaví a prestane sa báť. Lebo nás to tak či tak čaká – všetkých, dokonca aj nás v Radošine. Predídme tú potvoru, čo nám kradne blahobyt a utvoríme si ho namiesto peňazí zo životných hodnôt.

Antónia Sigetová

Jaskyňa Čertova pec je skutočným klenotom

Tí, ktorí si nenechajú ujsť pozeranie televíznych novín na Markíze, určite postrehli reportáž o jaskyni Čertova pec. Táto reportáž bola odvysielaná 14. januára tohto roka. Redaktorka pripravujúca

reportáže si náhodou prečítala informáciu o Čertovej peci. A keďže od slov nie je ďaleko k činom, zavítala do našej obce. Historický význam Čertovej pece nie je treba našim občanom zvlášť pripomínať. Smutné však je, že jaskyne Altamira v Španielsku a Lascaux vo Francúzsku, o ktorých často počúvame, sú mladšie

a venuje sa im toľko pozornosti. A naša, rozmermi síce menšia, ale historickým významom obrovská, pomaly upadá do zabudnutia. Veríme, že ľady sa pohli a ako odznelo v reportáži, stojí za to, aby o nej vedel aspoň každý obyvateľ Slovenska.

G.b.

Z ROKOVANIA OBECNÉHO ZASTUPITEĽSTVA

Dňa 2.12.2011 sa konalo zasadnutie Obecného zastupiteľstva na Obecnom úrade v Radošine, ktoré otvorila starostka obce JUDr. Marta Kolková. Privítala prítomných poslancov a predložila návrh programu, ktorý bol schválený.

Starostka informovala poslancov o predloženej žiadosti o NFP za účelom realizácie projektu „Rekonštrukcia budovy ZŠ“, s registračným číslom OPZ 2011/2.1/02/007, ktorého ciele sú v súlade s platným PHSR, v nadväznosti

na Uznesenie č. 17 OcZ Radošina konaného 19.6.2009. Poslanci s predloženou žiadosťou súhlasili a zároveň schválili aj zabezpečenie realizácie projektu po schválení žiadosti o NFP a financovanie projektu vo výške 5 % z celkových oprávnených výdavkov na projekt.

Najvýznamnejším bodom zasadania obecného zastupiteľstva bolo rokovanie a následné schvaľovanie Všeobecne záväzného nariadenia o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunál-

ne odpady a drobné stavebné odpady na území obce Radošina. Poslanci dôsledne zvažovali každý jeden krok a výšku každej dane. Nielen z dôvodu dopadu na obecný rozpočet, ale hlavne z dôvodu dopadu na jednotlivé skupiny občanov.

S uvedením VZN - zmenami v cene lesných pozemkov, ktorá vychádza zo zákona, oboznámila poslancov pracovníčka OÚ Irena Zúdorová.

Ing. Hauptvogel, PhD. navrhol zabezpečiť verejné obstarávanie na vývoz odpadu. Poslanci navrhli, že na uvedenú službu nie je treba verejné obstarávanie, ale rokovať s firmami Marius Pedersen, Piešťany a Schwarz EKO Topoľčany a dohodnúť najvýhodnejšiu cenu.

Poslanci navrhli platiť daň za psa vo výške 1 euro, z dôvodu prehľadu o počte psov a ich vlastníkoch na území obce, ako aj z dôvodu prehľadu a zabezpečenia pravidelného povinného očkovania. Za celé VZN o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území obce Radošina hlasovali 6 poslanci za, hlasovania sa zdržali 2 poslanci /Lisová, Ing. Hauptvogel, PhD./

Návrh VZN o určení výšky dotácie na prevádzku a mzdy na dieťa materskej školy a školských zariadení so sídlom na území obce Radošina predniesla poslancom ekonómka Eva Chromá, informovala poslancov o návrhu dotácie na prevádzku a mzdy na dieťa materskej školy a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti obce:

materská škola	1313,46 € na žiaka (65 žiakov)
školský klub detí	360,82 € na žiaka (52 žiakov)
školská jedáleň	238,92 € na žiaka (175 žiakov)

Poslanci návrh schválili.

Návrh VZN o ovzduší a poplatku za znečisťovanie ovzdušia malými zdrojmi znečisťovania predniesla poslancom starostka JUDr. Marta Kolková. Poslanci návrh schválili.

V ďalšom bode sa prerokovával sadzovník úhrad za služby poskytované obcou Radošina a prenájom huteľných vecí vo vlastníctve obce. Všetky nové sadzby a platné údaje sú zverejnené na webovej stránke a dostupné na Obecnom úrade.

Návrh úpravy rozpočtu na rok 2011 a návrh rozpočtu na roky 2012-2014 predniesla ekonómka Eva Chromá. Poslanci po dotazoch na niektoré položky rozpočtu a po ich vysvetlení návrhy rozpočtov schválili.

Návrh plánu kontrolnej činnosti predniesla Ing. Bednáriková. Ing. Rolinec sa spýtal na smernicu o verejnom obstarávaní, či obec a ZŠ s MŠ postupujú podľa

nej. Tiež sa poslanci pýtali na výmenu okien v ZŠ s MŠ a hovorili o platnom uznesení OcZ z minulých rokov, kedy je riaditeľ ZŠ s MŠ povinný dať si odsúhlasiť väčšie výdavky na opravy a údržbu a na investície.

V rámci došej pošty, rôzneho a interpelácií poslancov sa riešili:

- Žiadosť DHZ Radošina o zakúpenie hasičskej striekačky v hodnote 8000 €. Uvedená výška je už zahrnutá v rozpočte na rok 2012.
- Žiadosť DHZ Bzince o zakúpenie sávíc, súťažných opaskov a hadíc v hodnote 1000 €. Poslanci navrhli, aby si ich požičiavali od DHZ Radošina.
- Žiadosť TJ ŠK Radošina o bezplatný prenájom KD Radošina na štefanskú tanečnú zábavu. Prípadné škody vzniknuté na majetku, samozrejme, v adekvátnom rozsahu uhradia. Poslanci súhlasili. Ing. Beňo zároveň podal správu o činnosti klubu a navrhol oplotiť multifunkčné ihrisko a riešiť správcu. Poslanec Štepka navrhol zakúpiť 8-miestne auto, ktoré by sa využívalo na dopravu futbalistov, detí a dôchodcov.
- Žiadosť FC Bzince o príspevok 1500 € na činnosť. Poslanci schválili 1000 €.
- Žiadosť klubu dôchodcov o zabezpečenie energií v zelenom dome, dopravy na kultúrne podujatia, zakúpenie mrazenej ryby na spoločné vianočné posedenie, bezplatné poskytnutie priestorov svadobky v KD a obhliadku povaly zeleného domu, kde by dôchodcovia mohli vykonávať športovú činnosť. Zároveň starostka informovala poslancov, že budú dôchodcom - mužom od 62 rokov a ženám od 60 rokov - poskytnuté nákupné poukážky spoločnosti LE CHEQUE DEJEUNEUR v hodnote 7 €. Poslanci súhlasili.
- Žiadosť SLOV FOREST – Á. J. Krňa o zníženie daní – uvedené poslanci prerokovali pri schvaľovaní VZN.
- Žiadosť PD Radošinka Veľké Ripňany o prenájom poľnohospodárskej pôdy vo výmere celkom 16 ha 8295 m² na prevádzkovanie poľnohospodárskej prvovýroby. Ponúkané nájomné vo výške 80 €/ha/rok a zároveň ponúkli možnosť zriadenia zberného dvora na

stredisku ŽV Radošina. Starostka informovala poslancov, že túto pôdu má prenájatú Agropark Radošina, ktorý dostal výpoveď z dôvodu neuhradenia prenájmu.

- Žiadosť KKP Močenok o finančnú podporu k Vianociam 2011 pre 3 našich občanov. Poslanci žiadosť neschválili, lebo KKP bola schválená úľava na dani z nehnuteľnosti.
- Žiadosť MUDr. Hertelovej a MUDr. Kolkovej o započítanie nákladov na výmenu rozvodov vody v prenajatých priestoroch. Poslanci súhlasili s výškou 300 € pre každú žiadosť a upozornili, že také práce si musia lekári v budúcnosti dohodnúť vopred s OcZ.

V rámci interpelácií poslancov sa p. Libuša Lisová pýtala na zmluvu na poistenie majetku s Generali. Starostka jej odpovedala, že sa poistenie už dojednáva. Ďalej dala podnet na očistenie okolia informačnej tabule smerom na Topoľčany. Na autobusovej zástavke na Nitrianskej ulici je neporiadok, vyzvať vlastníčku nehnuteľnosti p. Kocánovú k jeho odprataniu. Vyzvať majiteľa auta s ŠPZ PN, ktoré sa nachádza pred Petrušom, k jeho odprataniu.

Ing. Pavol Hauptvogel, PhD. navrhol zistiť plán rozmiestnenia hasičských hydrantov.

Ing. Blažej Rolinec a Ing. Pavol Matejovič informovali, že sa pýtali bývalého starostu na povinnosť, ktorá plyní zo Zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku – revitalizácia centra, a to vytvoriť 5 pracovných miest pre MRK, avšak on o tom nevedel. Poslancom bola poskytnutá zmluva k nahliadnutiu, kde sa obec k uvedenému zaviazala.

Ing. Rolinec sa spýtal na hospodárenie obce – informácie podala ekonómka Eva Chromá.

Starostka informovala poslancov o pripravách na vybudovanie parkoviska pred cintorínom, že predchádzajúci starosta dal objednávku na projekt vybudovania parkoviska Ing. Bečkovi a na realizácii sa bude pracovať v tomto roku.

Po schválení uznesenia bola schôdza obecného zastupiteľstva ukončená.

Radošinské Vianoce

Najvýznamnejšie kultúrne podujatie, aké sa v Radošine koná, sa už po pätnástykrát uskutočnilo v kultúrnom dome 10. až 18. decembra 2011. Občianskemu združeniu Hlavina, ako jeho organizátorovi, sa opäť podarilo osloviť mnoho dobrých ľudí, ochotných pomôcť prácou, ale aj finančne, vďaka čomu malo toto predvianočné podujatie opäť slávnostnú atmosféru.

Už tradične ako prvé na divadelné dosky vystúpilo Radošinské naivné divadlo, tentokrát s hrou Stanislava Štepku Len tak prišli. Do spoločnosti pozemšťanov počas dedičského konania zavítali mimozemšťania (v stvárnení dvoch Radošinčanov – Stanislava Štepku a Martina Škodu, ktorý je už nielen hercom Hlaviny, ale aj členom profesionálneho súboru RND). Vnímavý divák si postupne uvedomil, že tí mimozemšťania majú v sebe viac toho ľudského ako ľudia. Ak tí z inej planéty zistia, že slovo morálka sa na Slovensku nepoužíva, asi nie je dôvod len tak sa

smiať. Mohutný, úprimný a za vynikajúce myšlienky i herecké výkony zaslužený bol potlesk po obidvoch sobotňajších predstaveniach.

Aj na premiéru Hlaviny sa už chodí s nemalými očakávaniami, čo súbor samozrejme teší a motivuje k stále lepším výkonom. Celebriety, doteraz nikdy nevedená hra Stanislava Štepku sa nerodila ľahko, o to viac teší ohlas, s akým sa stretla. Inscenácia je náročná spevácky aj herecky, a keďže ide o prenos diania na televíznej obrazovke na javisko, mimoriadne dôležitá je aj technická stránka. Vďaka takmer každodenným letným skúškam, prítomnosti skúsených hercov, ale i nových hereckých objavov (žiaľ napriek veľkej snahe nie z Radošiny), šikovnosti technikov, ochote scénografa Petra Čaneckého, choreografky Šárky Ondřišovej, hudobníka Juraja Hašku a najmä režiséra a autora Stanislava Štepku, vzniklo dielo, o ktorom sa pravdepodobne ešte bude hovoriť. Možno až

pri pozieraní javiskovej podoby televízneho vysielania, ale aj jeho zákulisia, si mnohí uvedomili, čo sa na nás z tej obrazovky valí a prečo treba slovo celebrita radšej používať veľmi opatrne. Mimo riadne spokojní odchádzali po vystúpení herci aj diváci, a to nielen po premiére, ale i ďalších troch radošinských reprízach.

Program Radošinských Vianoc 2011 uzavreli v nedeľu 18.12.2011 deti svojím vianočným programom a divadelnou hrou Polepetko.

Podujatie je úspešne za nami a v Hlavine sa už usilovne dumá nad novým titulom, Radošinskými Vianocami 2012 a možno aj nejakým pekným letným podujatím. Určite sa je na čo tešiť a kto má chuť pridať sa a pri organizácii pomôcť, je srdečne vítaný.

Mária Escherová

Foto: D. Drobny. L. Chovanec, G. Bahelková

Vľavo hore:
Celebrity

Vpravo hore:
Polepetko

Dolu:
Len tak prišli

ZO ŽIVOTA NAŠEJ ŠKOLY

V prvý deň po prázdninách sa každému v škole páčilo. Neskúšalo sa, deti spomínali na Vianoce, rozprávali, čím boli obdarované. Do školy sa tešili, veď počasie neprialo a sedenie pred televízorom a počítačom už každého prestalo baviť. Od ďalšieho dňa sa začalo riadne zarezávať, veď polrok klopá na dvere. Opakovanie, skúšanie, hodnotenie, preberanie nového učiva, tak prebiehajú dni v škole. Jedna známka z previerky neovplyvní výslednú známku, ale niekedy môže pomôcť k lepšiemu, ale aj k horšiemu, preto pravidelná príprava je najspôľahliv-

vejšou prevenciou pred horším hodnotením. Prvý polrok sme zakončili slávnostným odovzdaním vysvedčenia 31. januára. Žiaci si 4. februára oddýchli počas jednodňových polročných prázdnin a pokračujú v práci ďalej. V dňoch od 22. do 27. januára absolvovalo 21 žiakov základný lyžiarsky výcvik na Donovaloch. Žiaci si užili snehu, zažili veľa zábavy, začiatčníci sa naučili stáť na lyžiach, pokročilí sa zdokonalili. Dňa 16. februára 2012 sa na škole uskutočnil DEŇ OTVORENÝCH DVERÍ. Počas dňa majú rodičia možnosť zúčastniť sa

vyučovania v triedach svojich detí. Návšteva vyučovacích hodín poskytne rodičom viac informácií o práci ich detí, o kladoch a nedostatkoch a umožní im viac pomôcť deťom pri domácej príprave a usmernenie v práci.

17. februára sa bude konať žiacky karneval v telocvični základnej školy. Má dlhú a peknú tradíciu. Menšie deti sa tešia, ako sa predvedú v maskách, starší na diskotéku.

Všetkých srdečne pozývame.

G.b.

Mikuláš

... hoci má už svoje roky, nezabudol prísť za deťmi, aby ich potešil a obdaroval. Prišiel aj s veľkým košom sladkostí. Slávnostne rozsvietil vianočný stromček pred kultúrnym domom a už ho netrpezlivo čakalo veľa detí. Tie sa s ním podelili o svoje zážitky. Mikuláš si vypočul veľa básničiek, pesničiek a vinšov. Odmenil všetkých, ktorí prišli. Akciu zabezpečila Únia žien v spolupráci s OÚ.

G.b., foto A. Španková

Hlbočinka po tretí raz

Už sme si zvykli, že začiatkom decembra sa v obci konajú Radošinské Vianoce. Zvykli sme si a tešíme sa na ne. K tomuto veľkému kultúrnemu sviatku sa pridali aj deti základnej školy. Deti zo súboru Hlbočinka nacvičili už tretie divadelné predstavenie. Posledná hra mala názov Polepetko. Príbeh o popletenom mládencovi, ktorého rodičia poslali do sveta, aby si našiel nevestu, sa skončil šťastne. Doviedol si nielen princeznú, ale aj pol kráľovstva. V hre bolo veľa humorných situácií, ktoré rozosmiali všetkých v hľadisku. Detskí herci nie sú profesionáli, ale niektoré narýchlo vymyslené situácie na záchranu deja boli obdivuhodné. Tretí rok, toľko súbor existuje, sa sála zaplnila takmer doplna. Teší nás, že si občania zvykli, že k Vianociam patrí aj vystúpenie detí. Úspech zožali aj v Bzinciach, kde hrali pred plnou sálou a boli odmenení tým najvzácnejším, dlhokánskym potleskom. Hrou potešia ešte deti v okolitých školách.

Text a foto G.b.

OKIENKO ÚSPECHOV

V dnešnom čísle Radošinských novín vám prinášame rozhovor s členom RND a ochotníckeho súboru Hlavina Martinom Škodom.

Začnime Hlavinou, kedy sa to začalo?

V roku 2001 som bol prvýkrát na predstavení ochotníckeho súboru Hlavina - Pavilón B. Veľmi sa mi páčilo a vtedy mi skrsla myšlienka, že aj ja by som to skúsil. Na ďalšie leto som bol oslovený, aby som začal skúšať, ponuku som prijal, a tak sa to začalo. Moja prvá hra bola Hostinec Grand, kde som stvárnil postavu „nentavého Lexa“. Na ďalší rok sa krstila Kniha o Radošine, kde sa zúčastnili mnohí autori, ktorí na nej pracovali a jeden z prítomných mi povedal, že obdivuje majstra Štepku, že dokázal nacvičiť predstavenie aj s postihnutým, teda ako so mnou. Od toho roku hrám až po dnes.

Čo všetko si v Hlavine stvárnil?

V tomto súbore účinkujem od roku 2002. Moja prvá úloha bola nentavý Lexo a musím sa priznať, že hoci som nič nehovoril, mal som obrovskú trému, možno väčšiu ako keby som mal monológ. Ale v domácom prostredí sa hrá najkrajšie aj najťažšie. Odvtedy som vystriedal viac väčších úloh, alebo v jednej hre niekoľko drobnejších postáv. Všetky boli komické. Všetky ma rovnako oslovili, ku všetkým mám rovnako dobrý vzťah.

Kde pôsobíš teraz, ako to funguje?

Hrám v Radošinskom naivnom divadle – RND - a je to moja prvá sezóna 2011–

2012. Po premiére hry Ako som vstúpil do seba na Radošinských Vianociach 2010 ma oslovil pán Štepka s manažérom RND p. Hubáčkom na účinkovanie v ich divadle. Dlhú som nerozmýšľal a ponuku som prijal. Oslovený bol aj Matej Močko, ale zatiaľ má povinnosti v škole a čas ukáže čo ďalej. Návčik novej hry začína čítačkami. Ak je hra aj s pesničkami, cvičíme dlhšie, ak nie, tak asi dva mesiace. Nasledujú verejné generálky v Bratislave. Počas tých nás režisér nezaštvahuje, cez prestávky nám povie, čo treba vylepšiť. Potom sú predpremiéry v Novom Meste nad Váhom, Topoľčanoch a Prievidzi. Potom hráme v Bratislave premiéry, nasledujú Radošinské Vianoce, veľa repríz. Veľmi pekné spomienky mám na Komárno - diváci boli úžasní, Piešťany, atď. Pri skúškach sme všetci tvoriví, máme nápady, ktoré sa zhodujú s našou postavou. Ročne sa nacvičia aj tri hry. Doteraz som nehral pred poloprázdnyhľadiskom, vždy je vypredané. Je to skvelý pocit.

Nový kolektív, ako ťa prijali?

Na moje počudovanie som zapadol veľmi dobre. Po prvej čítačke v máji 2011 boli prekvapení, ako dobre úlohu zvládam. Je to dobrý kolektív, zažijem veľa humoru. Vtedy mi pán Štepka povedal, že po mne pokukával už dlhú dobu. Zaujímavé je, že keď hrám mimo Radošiny, nemávam trému.

Ako sa zmenil tvoj život?

Hrám. Divadlo je moje zamestnanie. Celý život som činný ako človek z dediny,

stále je čo robiť. V Bratislave bývam v podnájme. Keď máme hru už našťudovanú, je mi niekedy dlho, nemám čo robiť. Dôvod na zmenu môjho Ja určite nie je. V známom kolektíve som veselý, mám rád humor. Ak som v kolektíve neznámych, nepredvádzam sa, nemám rád, ak musím robiť niečo nasilu, napríklad zabávať.

Tvoje záľuby?

Film, divadlo, kino, hudba, knihy - najmä detektívky, šport, ak je čas snowboard, príroda.

Čo bude s účinkovaním v Hlavine?

V Hlavine sa nacvičuje najmä počas leta, vtedy máme aj my divadelné prázdniny. Budem pokračovať aj s nimi, ale len alternatívne. Členovia Hlaviny sú úžasní, každý to robí pre radosť, všetci sú zamestnaní, majú rodiny. Čudujem sa, prečo z Radošiny hrá tak málo hercov. V lete chcu mať voľno, oddychovať a počas roka majú povinnosti. Tak ako všetci. Ondrej hrá s nami už viac rokov, býva v Novom Meste nad Váhom a dochádza. Divadlo treba mať v srdci. Boli by sme radi, keby sa ozvali nové talenty, veď zažijeme veľa zábavy, máme pekné vzťahy.

Pár slov na záver

Prajem všetkým, aby zabudli občas na problémy a starosti, našli si čas a prišli medzi nás ochotníkov do divadla. Radi privítame nových Radošínčanov, ktorí oživia naše rady.

Za rozhovor ďakuje g. bahelková

Matička Moskva

(cestovateľské zážitky)

Nie je nič výnimočné, že dnešní mladí ľudia cestujú. Cestujú veľa, a dá sa povedať, že po celom svete. Stačí, aby si človek na chvíľu sadol za internet a otvorí sa mu takmer nekonečné množstvo ponúk cestovných kancelárií či agentúr do najrozmanitejších destinácií od výmyslu sveta. Prečo nevyužiť možnosti, ktoré dnešná doba ponúka? Možnosti vycestovať na pár dní do Moskvy som neodolala ani ja.

Môj výlet do Moskvy v decembri 2011 som začala pripravovať už na začiatku školského roka. Rusko nie je členom Európskej únie, takže na vstup tam len s občianskym preukazom som mohla zabudnúť. Agentúra, cez ktorú som si zaobstarávala letenku, vybavuje aj víza. Pre

ich získanie som vypisovala niekoľko papierov, zaplatila poplatky. Pán z agentúry, s ktorým som všetko vybavovala, mi pri odchode nenápadne oznámil, že existuje možnosť, že mi vízum udelené nebude, ale snáď sa nič také nestane. Našťastie, nestalo sa a 14. decembra podvečer som vystúpila na Domodedovom letisku v Moskve, kde ma čakala kamarátka Zuzka s veľkým papierovým transparentom, na ktorom bolo napísané moje meno. Ako z amerického filmu. Nasadli sme do autobusu, ktorý nás dopravil k najbližšej stanici metra. Kúpila som si metrokartičku na 20 jazd, jedna jazda vyšla v prepočte približne 0,10 €. Nízka cena, ktorej zodpovedalo aj obrovské množstvo cestujúcich. Stačila by

chvíľka nepozornosti a stratila by som kamarátku z dohľadu. Väčšia z takmer dvoch stoviek staníc metra (plánujú stavbu ďalších) je popísaná len v azbuke, ktorú neovládame, takže sama by som sa tam celkom určite stratila.

Na internát, kde sme bývali, sme dorazili po dvoch hodinách. Pritom intervaly medzi jednotlivými vlakmi metra neprekračujú 30 sekúnd. Ubytovanie na vrátnici mi vybavovala Zuzka po rusky. Vo výťahu mi prezradila, že pýtali odo mňa viac peňazí, ako to pôvodne malo byť, ale našťastie si nechala od nich pár dní pred mojím príchodom podpísať papier so sumou za ubytovanie.

pokračovanie na 7. strane

Ako a kde v Radošine zmysluplne využiť voľný čas a rozvíjať svoje schopnosti

Príležitosti v Radošine nie je veľa, ale predsa aspoň niečo je. Okrem dobre fungujúceho futbalu, multifunkčného ihriska, ktorého využívanie nevieme kým a ako je podchytené, telocvične ZŠ, ktorá je otvorená pre kolektívy záujemcov napr. o stolný tenis, posilňovanie, Zumbu, tréningy ap., Únie žien, ktorá v roku zabezpečuje viaceré akcie najmä pre deti, pričom nemá vlastné priestory, ochotníckeho súboru Hlavina, ktorý sa stal už pomaly pojmom na Slovensku, je v obci ešte možnosť pre dôchodcov stať sa členmi miestneho klubu Jednoty dôchodcov na Slovensku so sídlom v tzv. „zelenom dome“ a Centrum sv. Pavla, ktoré tiež má od OÚ za symbolickú cenu v prenájme priestory v spomínanom dome. Táto budova je ako priestor pre záujmovú činnosť najmladšia a vzbudzuje najviac otázok, preto sa jej budeme venovať trochu viac.

Osobitné priestory pre činnosť seniorov sú vzácnosťou a v mnohých obciach nám ich závidia. Podobne je to s Centrom sv. Pavla, ktoré má vďaka ústretovému prístupu OÚ priestory dokonca v prenájme. Cena je naozaj symbolická a obe strany objektu OÚ podporuje ešte príspevkom na úhradu energií, bez ktorých by tieto vyslovene dobrovoľné neziskové spolky nemohli vôbec fungovať. Z toho vidno, že záujem o podchytenie a vytvorenie podmienok na realizovanie sa starých i mladých zo strany obce je.

Jednota dôchodcov poskytuje svojim členom veľmi bohatú činnosť. Okrem pravidelného stretávania sa (voľakedy bol život jednoduchší, ale krajší, ľudia sa viac stretávali) namiesto pozerania plytkých televíznych seriálov, navštevujú dôchodcovia blízke i vzdialenejšie kúpaliská s možnosťou inak dôchodcom neprístupného športového vyžitia, organizujú výlety po Slovensku, ktoré by si dôchodcovia jednotlivci tiež nemohli dovoliť, zúčastňuje sa na kultúrnych podujatiach, zabezpečuje prednášky s tematikou starostlivosti o zdravie, usporadúva ukážky ručných prác a prizýva na ne aj iných občanov obce, ap. Všetky aktivity nemožno vymenovať. Vedenie je veľmi dobré a pracuje naozaj nezištné.

Centrum sv. Pavla vykonáva po obsahovej stránke svoju činnosť pod vedením farnosti.

Zameriava sa v nej na viaceré vekové a záujmové skupiny:

- V priestoroch nacvičuje teraz už zmiešaný spevácky zbor, ktorý okrem dôstojného odprezdovania našich zosnulých spoluobčanov spestruje svojimi vystúpeniami výročné schôdze organizácií, podujatia pri oslavách, zastupuje Radošinu na prehliadke speváckych zborov okresu a čo je najdôležitejšie, dáva možnosť uplatniť talenty tým, ktorí ich majú. Všetci sme šťastní iba vtedy, keď môžeme odovzdávať. Načo by nám bol talent, keby oň nikto nestál?
- Zriedkavejšie, ale predsa sa tu stretávajú mamy s malými deťmi. Zriedkavejšie najmä preto, lebo materské centrum v rámci Centra je malé, aj keď veľmi pekné. Okrem toho by toto centrum potrebovalo viac zariadenia na dvore, ktorý je po stránke bezpečnosti, veľkosti i umiestnenia pre deti ideálny. Treba vychádzať z pomerov, ktoré prináša doba. Mamy sú dnes oslobodené od mnohých domácich prác, sú vzdelanejšie, samostatnejšie a potrebujú priestor na stretávanie sa s inými ženami. Pri zamestnanosti manžela alebo rodičov, pokiaľ s nimi žijú, zostávajú osamotené, a to je predsa neprirodzené. Spoločne si nielen vymenia skúsenosti z výchovy detí a umožnia svojim ratolestiam spoločnosť iných detí, ale sa navzájom určite aj obohacujú. Každá vie niečo, čím môže druhej rozšíriť obzor. Mali by sme sa tešiť, že nenútiť svoje deti sedieť pred televízorom a nevedieť nič o spoložití. A to hrozí, keďže detí ubúda. Pre deti je prirodzený pohyb, a to pohyb výdatný, preto potrebujú ten vonkajší priestor. Potom je škola plná hyperaktívnych detí.

- Veľmi často sa tu konajú tzv. stretká detí. Keby rodičia len trochu vedeli, akú ohromnú možnosť rozvoja talentov tu dostávajú, ako si na nich rozširujú svoje poznanie, cibría postreh, ako sa učia spolupráci v kolektíve, ako sa učia zabávať a nepotrebovať pri tom rôzne nevhodné výrazy, určite by svoje deti viac podporovali v ich návšteve. Celý rok sa ako červená niť tiahnu touto činnosťou akcie súvisiace s koledovaním v Dobrej novine a nie je ich málo. Dostávajú tu možnosť uplatnenia tiež organizátorské typy detí. Je možnosť absolvovať animátorské kurzy, na ktorých sa učia pracovať s deťmi, naučia sa mnohé hry, uplatnia svoje zručnosti, herecké, výtvarné, hudobné, tanečné talenty...

- Priestor slúži aj ako miestnosť na schôdzovanie Spolku sv. Vojtecha, Ružencového bratstva, Spolku sv. Vincenta... Zhromažďujú sa tu dary pri rôznych zbierkach, naposledy to boli pre kňazský seminár, pre bezdomovcov a pre Sklad solidarity.

- V Centre sv. Pavla sa robí tiež pastoračná činnosť, pred Veľkou nocou sa záujemcovia z radov detí každý pôstny týždeň jedenkrát stretávajú a uvažujú nad evanjeliom nasledujúcej nedele. V inom čase majú možnosť pozrieť si a prediskutovať pod vedením p. dekana film s náboženskou tematikou... Pri prejavenom záujme by bolo aktivít aj viac. Samozrejme, to nespĺňa všetky požiadavky na voľnočasové vyžitie sa pre všetky vekové a záujmové skupiny. To je priestor pre ďalších, aby iniciovali ostatné aktivity. Niekedy je to viac o ochote dobrovoľne a nezištné venovať čas na ich rozbehnutie, ako len o peniazoch, aj keď to celkom bez nich nejde.

Dodatok: 4.1.2012 podala starostka obce v rámci projektového zámeru "Náš vidiek" projekt na získanie finančnej dotácie na výmenu pôvodných okien a dverí v Zelenom dome za plastové. V prípade, že budeme v projekte úspešní, dočká sa Zelený dom, v podstate naše "komunitné centrum", v tomto roku nielen výmeny okien a dverí, ale aj vymalovania všetkých priestorov. (st)

Spoločenská rubrika**NOVEMBER – DECEMBER 2011****Narodili sa**

* ??

V posledných mesiacoch uplynulého roka sme nemali v obci prírastok.

Manželstvo uzavreli

Eva Žikavská a Emanuel Adamčík
Lenka Žikavská a Jozef Mihalik
Anna Hollá a Jozef Procházka
Blahoželáme!

Okrúhle životné jubileá**50**

Mária Oravcová
Jana Kupcová
Mariana Michlerová
Ján Sojka
Eva Čierňavová
Eva Mrázová

60

Mária Ondrejková
Vladimír Šiška
František Mička
Marta Gašparová
Vladimír Čajkovič
Ján Prachár

70

Ing. Stanislav Rusko
Ivan Andris

75

Jozefína Mináriková

85

Štefánia Gáliková

Pekného veku sa dožili

Karol Bílený – 81 rokov
Gabriela Kováčová – 81 rokov
Jozef Krajčír – 81 rokov
Anton Slezárik – 82 rokov
Irena Kovačovičová – 82 rokov
Otília Tomašovičová – 82 rokov
Augustín Fiala – 82 rokov
Mária Bíliková – 82 rokov
Veronika Madová – 83 rokov
Helena Blahušová – 86 rokov
Jozef Kováčik – 87 rokov
Martin Kovačovič – 89 rokov
Všetkým Vám prajeme veľa zdravia do ďalších rokov!

† OPUSTILI NÁS

Mária Trenčanská – 82-ročná
Jana Slnková – 87-ročná
Spomíname!

Pokračovanie z 5. strany

Keď som sa dožadovala odpovede, ako je možné, že si panie na vrátnici menia ceny, ako sa im zachce, Zuzka mi s úsmevom odpovedala: "To nerieš, to je Rusko." Izba vyzerala ako ktorákoľvek izba zo starších internátov na Slovensku. Nevýhodou pre študentov žijúcich niekoľko mesiacov na tom internáte je bezpochyby absencia práčky v celej budove.

Ani som nestihla poriadne zaniest kufor do izby a už sme cestovali metrom na Červené námestie. Počas zimných mesiacov je tam spravené klzisko, na ktorom sa môžu ľudia korčuľovať. Vedľa ľadovej plochy bol stan s požičkovňou korčúľ. Museli sme tam okrem poplatku za požíčanie nechať aj cestovné pasy. Bola to pre nich záruka, že im korčule vrátime. V prvý deň otvorenia klziska ľudia ukradli 2 000 párov korčúľ, takže je pochopiteľné, že sa organizátori chceli nejako poistiť.

Druhý deň sme sa znova vybrali na Červené námestie. Našou prvou zastávkou bolo mauzóleum, v ktorom je vystavený V. I. Lenin. Mauzóleu je plotom vymedzená časť námestia. Pri vstupe do tej časti nesmú mať ľudia pri sebe žiadnu tašku, kabelku alebo ruksak. Vo vchode do samotného mauzólea nás policajt upozornil, že sa v miestnosti so sklennou truhlou, v ktorej odpočíva Lenin, nesmieme rozprávať, zastavovať a nemôžeme mať ani ruky vo vreckách. V roku 2006 spáchala na vodcu proletariátu jedna študentka atentát, sprísnilí bezpečnosť. Po prehliadke mauzólea sme sa vybrali do Chrámu Vasilja Blaženého. Tento architektonický skvost pozná aspoň z fotiek a obrázkov takmer každý človek na svete. Ohúril ma svojím výzom ako vežičkami zvonka, tak aj výzdobou vnútri. Honosne zdobené oltáre, kvetmi a ornamentmi pomaľované steny

a množstvo ikon svätcov. Pri odchode z chrámu sme zistili, že je čas obeda. Ochutnala som jedno z množstva tradičných ruských jedál - kartošku, zemiak upečený v alobale plnený nátierkou podľa vlastného výberu. Po obede sme sa vybrali do Chrámu Krista Spasiteľa, jedného z najväčších kostolov v Moskve. Prekvapilo ma, že sme si pri vchode museli zakryť vlasy kapučňami. Myslela som si, že zahaľovanie je výsadou moslimských mešít. Tento chrám bol niekoľkonásobne väčší ako ten z Červeného námestia. Vnútri boli desiatky ľudí. Takmer každý si kupoval pri vchode vysoké úzke sviečky, ktoré zapalovali na špeciálnych stojanoch pri ikone "svojho" svätého.

Nasledujúci deň sme začínali prehliadkou Kremľa. V areáli sa nachádza niekoľko chrámov, budova s výstavou nerastov a šperkov a rôzne vládne budovy. Každý pár metrov stál jeden policajt, ktorý usmerňoval turistov, aby náhodou neobčíchli niekde, kde nemajú. Z Kremľa sme sa vybrali do Novodevičij kláštora. Rusi sú veľmi veriaci národ, pretože aj v areáli kláštora sa nachádzalo niekoľko kaplniek a kostolíkov. Vedľa kláštora sa nachádza cintorín, na ktorom sú pochovaní napríklad bývalý prezident Jelcin, spisovateľ Puškin alebo konštruktér lietadiel Tupolev. Deň sme zakončili pri Lomonosovej univerzite, jednej z najlepších a najprestížnejších univerzít na svete. Je to obrovská a nádherná budova postavená na kopci, ktorý by jej váhu neunesol. Preto sa v ňom nachádzajú silné generátory, ktoré kopec celoročne mrazia, aby sa nezrútil. Architekti sa snažili Stalina odhovoriť od stavby na tomto mieste, ale márne.

Moje predposledné doobedie v Moskve sa nieslo v znamení nákupu suvení-

rov na tržnici postavenej vedľa olympijského mesteka pri príležitosti OH spred vyše 20 rokov. Aj keď neovládám ruštinu, zjednávanie ceny s obchodníkmi som zvládla pomerne dobre. Nevedela som sa dočkať, kedy sa presunieme k ďalšiemu cieľu toho dňa - do múzea ľadu. V múzeu bola omnoho väčšia zima ako vonku, kde boli plusové teploty. Tá zima však stála za to. Nádherné kúsky vytesané z ľadu brali dych všetkým návštevníkom. Podvečer som mala pocit, akoby som nebola v Moskve, ale v New Yorku. Poslednou zastávkou toho dňa bolo Moskva city - moderné mrakodrapy, v ktorých sa nachádzali kancelárie a v jednom bolo nákupné centrum. Mimochodom, v nákupnom centre bolo jedno poschodie vymedzené pre niekoľko metrov vysoké matratiošky.

Posledný deň sme sa vybrali do českého domu. Neboli by nás tam pustili, lebo ani jedna z nás nemala český pas. Našťastie, na internáte s nami bývala na bunke jedna Češka, takže sme sa tam zviezli s ňou. Typické české jedlo nemalo pre mňa takú príchuť ako pre dievčatá. Ja som bola v Moskve na pár dní, ony tam žili už niekoľko mesiacov, takže naša strava im veľmi chýbala. Poobede sme sa išli prejsť do Caricina - letného sídla Kataríny Veľkej. Okrem obytných budov bol v areáli kostol a jazero. Pokojné, krásne miesto na prežitie niekoľkých letných mesiacov.

Ak mi okolnosti a financie dovoľia, aby som sa do Moskvy vrátila, rada sa tam pôjdem pozrieť znova. Za pár dní som nestihla ani zďaleka všetko, čo táto metropola ponúka.

Text a foto: Miroslava Kolková

BOJOVAŤ ĎALEJ A NIČ NEVZDÁVAŤ

Aj keď sa naše mužstvo dospelých, pôsobiace v náročnej piato-ligovej futbalovej súťaži, nachádza po jesennej časti na nelichotivom 15. mieste v tabuľke, tento stmelený mladický kolektív nechce nechávať v druhej časti ročníka 2011/2012 nič na náhodu. Je odhodlaný bojovať ďalej a nevzdávať sa ani mužstvám zo špice ligovej tabuľky, ktoré v jarnej časti privíta všetky na horúcej domácej pôde: Križovany, Krtovce, Modranku.

Po bezproblémových služobných rokovaniach výboru na OÚ i v ZŠ Radošina začali naše mužstvá – A dospelí i dorast – od 10. januára 2012 so zimnou prípravou v telocvični ZŠ. Nemáme žiadne „veľké oči“, a preto pokračujeme v nastúpenej ceste z vlastných zdrojov, t.j. bez nákupu akýchkoľvek dobrých, prípadne vyslúžilých futbalistov z okresu alebo mimo neho.

Do mužstva sa zo zahraničnej brigády vrátil a zapojil sa do tréningového procesu kapitán mužstva Tomáš Kováčik. Ak budú jeho zdravotné výsledky po nároč-

nej operácii členka dobré, môžeme sa všetci svorne tešiť na tréningovanie a zapojenie sa do kolektívu doposiaľ nenahradeného útočníka Martina Vargu.

Som presvedčený, že nepoviem nič zlého pre ozajstných fanúšikov radošinského futbalu, že sme všetci veľmi šťastní, lebo sa nepotvrdili kvičie a krčmové hlasy o odchode hrajúceho trénera Mariána Rosívala, kvôli ktorému sa v závere roka stenčil aj tak už veľmi tenučký rad členov výboru TJ ŠK Radošina. Je to o to smutnejšie, že sa stenčil o post predsedu TJ ŠK. Práve M. Rosíval je ten, ktorý stmeluje mladý športový, bojový a dravý kolektív nášho prvého mužstva. Jeho zámeru „bojovať a nič nevzdávať“ nestačí dvakrát do týždňa trénovať v čistučkej telocvični, ale zariadil ešte aj dvojfázové tréningovanie v teréne, zamerané hlavne na kondičnú a taktickú prípravu futbalistov.

V tréningovom procese máme okrem týchto permanentných stretnutí naplánované aj prípravné priateľské stretnutia na umelom trávniku v Piešťanoch, a to 5.

februára 2012
o 17. hod. s Pobeďimom, 26. februára o 15. hod. s Veľkým Orvištom a 4. marca o 13. hod. s Jalšovým. Je možné, že do tohto plánu pribudnú i ďalšie stretnutia, ktoré preveria našu pripravenosť na prichádzajúcu druhú časť sezóny.

Prvé ligové stretnutie je naplánované v zmysle organizačného poriadku súťažného ročníka V. ligy Západ 2011/2012 na **11. marca 2012 doma s Moravským Svätým Jánom**, na ktoré vás i touto cestou čo najsrdečnejšie pozývame. Príďte povzbudiť svojich, tešíme sa na vašu hojnú účasť. Alebo....?!
Športu zdar, futbalu zvlášť!
Tajomník Ing. Milan Beňo
Foto: M. Horváth

Oprava: Fotografia futbalistov v RN 6/2011 je od Pavla Škutu (nie J. Vičana). Ospravedlňujeme sa. Redakcia RN

Radošinské noviny – dvojmesačník zo života občanov Radošiny a Bziniec. Redakčná rada: Mgr. Gabriela Bahelková, Miroslava Kolková. Zodpovedná redaktorka: Antónia Sigetová. Vydavateľ: Obecný úrad, 956 05 Radošina, telefón 038/5398144, fax 038/5398105, e-mail: ou@radosina.sk. Uzávierka: 14 dní pred vydaním čísla. Rozširuje Obecný úrad v Radošine. Noviny sú registrované pod číslom: OÚ 1/97.

Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu a krátenie príspevkov. Nevyžiadané rukopisy a fotografie sa nevracajú. Nepodpísané príspevky sa neuverejňujú. Sadzba a tlač: Prima-print, s.r.o., Odbojárov 294/10, 955 08 Tovarníky, telefón 038/5320897.